

פרשת חיי שרה תשע"ט
לשוח בשדה

בראשית פרק כד פסוק 30

וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשָׂדֵה לְפָנֹת עָרֵב וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה גַמְלִים בָּאִים :

רשב"ם

רש"י

לשוח - לשון תפלה כמו : ואז בהיותו בשדה ראה גמלים באים והלך לקראתם לראות אם הם גמלי אביו שהוליד העבד : (תהלים קב א) ישפוך שיחו :

רשב"ם

בראשית פרק ב פסוק ה

וְכָל שֵׁיחַ הַשָּׂדֶה טָרֵם יִהְיֶה בְּאֶרֶץ וְכָל עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טָרֵם יִצְמַח כִּי לֹא הִמְטִיר ה' אֱלֹהִים עַל-הָאָרֶץ וְאָדָם אֵין לַעֲבֹד אֶת-הָאֲדָמָה :

רש"י
טרם יהיה בארץ - כל טרם שבמקרא לשון עד לאה הוא, ואינו לשון קודם, ואינו נפעל לומר הטרים כאשר יאמר הקדים, וזהו מוכיח, ועוד אחרז (שמות ט ל) כי טרם תיראון, עדיין לא תיראון. ואף זה תפרש עדיין לא היה בארץ
וכל עשב השדה טרם יצמח - עדיין לא צמח, ובשלישי שכתוב ותוצא הארץ, על פתח הקרקע עמדו עד יום ששי : כי לא המטיר - ומה טעם לא המטיר, לפי שאדם אין לעבוד את האדמה ואין מכיר בטובתם של גשמים, וכשבא אדם וידע שהם צורך לעולם התפלל עליהם וירדו, וצמחו האילנות והדשאים : ה' אלהים - ה' הוא שמו, י אלהים שהוא שופט ושליט על כל, וכן פירוש זה בכל מקום לפי פשוטו, ה' שהוא אלהים :

ליקוטי מוהר"ן תניינא תורה א

[יא] ... וזה שאמר חזקיה (ישעיי ל"ח) והטוב בעיניך עשיתי, ואמרו רז"ל (ברכות יוד ע"ב) שסמך גאולה לתפילה, וגנז ספר הרפואות. והכל אחד, כי עיי שסמך גאולה לתפילה, היינו שגאל את התפילה מן הגלות כנ"ל, עייז גנז ספר הרפואות. כי כשנגאלת התפילה, אז נופלים כל הרפואות כנ"ל, כי נתרפאין עיי דבר ה' כנ"ל. ואזי כל הדאקטורים מתביישין ברפואות שלהם, כי אזי אין כח לשום רפואה, כי כל העשבים חוזרים כחם לתוך התפילה, שהוא בחי דבר ה', שהוא שורשם העליון כנ"ל. כי כן חובת כל העשבים, וכל שיח השדה, כשאדם עומד להתפלל, שאזי הוא בבחי דבר ה', שהוא שורשם העליון, אזי הם מחזירין כחם לתוך התפילה, שהוא שורשם העליון. וכשאדם מתפלל על איזה חולאת, אזי אותן העשבים שיש להם כח לרפאות אותו החולאת, הם מחויבים להחזיר כוחם לתוך התפילה, שהיא שורשם, בחי דבר ה' כנ"ל: וזה בחי (בראשית כד) ויצא יצחק לשוח בשדה, שתפילתו היתה עם שיח השדה. שכל שיח השדה, חזרו כחם, ונתנו אותם בתוך תפילתו, שהיא שורשם כנ"ל:

ליקוטי מוהר"ן תניינא תורה יא

דע, כשאדם מתפלל בשדה, אזי כל העשבים כולם באין בתוך התפילה, ומסייעין לו, ונותנין לו כח בתפילתו. וזה בחי שנקראת התפילה שיחה, בחי (בראשית ב) שיח השדה. שכל שיח השדה, נותנין כח וסיוע בתפילתו. וזה בחי (בראשית כד) ויצא יצחק לשוח בשדה, שתפילתו היתה עם סיוע וכח השדה, שכל עשבי השדה נתנו כח וסיוע בתפילתו כנ"ל, שבשביל זה נקראת התפילה שיחה כנ"ל. ועיי בקללה נאמר (דברים יא) והאדמה לא תתן את יבולה, כי כל יבול הארץ צריכין ליתן כח וסיוע בתוך התפילה, וכשיש פגם ועיכוב על זה, אזי נאמר והאדמה לא תתן את יבולה. כי אפי' כשאנו מתפלל בשדה, נותנים גייכ יבול הארץ סיוע בתפילתו. דהיינו כל מה שסמוך אל האדם, כגון אכילתו ושתייתו וכיוצא. רק כשהוא בשדה שאזי סמוך להם ביותר, אזי כל העשבים וכל יבול האדמה, נותן כח בתפילתו כנ"ל. וזה יבול ר"ת ויצא יצחק לשוח בשדה, שכל יבול השדה התפללו עמו כנ"ל: (זה הענין מבואר היטב במאמר תקעו בחודש שופר המתחיל בדף א'. ע"ש):